

**Varsinais-Suomi
saa 3 ministeriä –
Orpo, Tavio ja
Junnila**

**Kok 8, PS 7, RKP
2,5, KD 1,5**

Tunnin juna

- ”Valtio toteuttaa Turun tunnin juna -hankkeen, joka käsittää Espoo–Salooikoradan rakentamisen ja Salo–Kupittaa-yhteysvälin parantamisen.”
- Rakentaminen käynnistyy Espoo–Lohja ja Salo–Kupittaa-yhteysväleillä.
- Rakentamisvaihetta varten valtio varautuu osana investointiohjelman pääomittamaan rahoitusta kokoavaa yhtiötä, 460 M€
- Yhtiön osakkaina voivat valtion lisäksi olla kunnat

Raideliikenne

- Mahdollistetaan kunnille, kuntayhtymille ja alueille ostoliikenteen järjestäminen.
- Perustetaan julkinen kalustoyhtiö julkisesti tuetulle ostoliikenteelle.
 - Kalusto, jonka VR on päättänyt kierrättää, tulee laittaa julkiseen myyntiin tai siirtää perustettavaan kalustoyhtiöön, eikä sitä saa romuttaa ennen kalustoyhtiön perustamista.
- Raideinvestointipaketti
 - Rantaradan perusparannus 80 M€

Muu liikennejärjestelmä

- Kolmen miljardin euron liikenneinvestointiohjelma
 - verkon kehittäminen, korjausvelan torjuminen (520 M€)
 - edistetään länsirannikon kilpailukykyä ja kasvua, 130 M€
- 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys heti hallituskauden alussa
- hyödynnetään täysimääräisesti CEF-rahoitus, erityisesti sotilaallisen liikkuvuuden hankkeet
- Turvataan suomalaisen merenkulun ja kattavan satamaverkoston toimintaedellytykset
- Varmistetaan toimiva saaristoliikenne
- Hallituskauden alussa laaditaan kansallinen lentoliikennestrategia
 - Säilytetään Finavian nykymuotoinen lentoasemaverkko

Saaristomeri

- Jatketaan Saaristomeri-ohjelmaa. Tehdään valuma-alueesta ravinnekierron pilottialue.
- Parannetaan hallinnonalojen ja tutkimuksen koordinaatiota sekä vaikuttavuutta suojelutoimien kohdentamisessa.
- Ravinnekiertoa edistetään teknologianeutraalisti. Kehitetään ratkaisuja ravinneylijäämän siirtämiseksi alijäämäalueille kustannustehokkaasti.
- Monipuolistetaan maanparannusaineiden hyödyntäminen, kuten kipsi- ja rakennekalkkikäsittelyjä.
- Kuntien hulevesien käsittelyltä edellytetään ylijuuksutusten vähentämistä.
- Alusten jäteveden purku mereen kielletään Suomen aluevesillä sekä vahvistetaan kv-säädösyhteistyötä (HELCOM, IMO)
- Saaristolaki päivitetään.

Osaava työvoima

- Korkeakoulujen aloituspaikkoja lisätään kasvukeskuksissa, ja alueilla, joissa ennakoitaan työvoimapulaa.
- Kotimaisten kielten koulutuksen tarjontaa ja laatua parannetaan.
- Englanninkielisten ammatillisten opintosisältöjen tarjontaa lisätään. Mahdollistetaan englanninkielisen ylioppilastutkinnon suorittaminen rajatuin kriteerein.
- Panostetaan kansainväliseen rekrytointiin. Ulkomaisten tutkintojen tunnustamista sujuvoitetaan.

Aluehallinto ja aluepolitiikka

- Lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävät kootaan uuteen virastoon (AVI, Valvira, osin ELY-Y).
- ELY:jen tilalle Elinvoimakeskukset v. 2025-2026 aikana. Nykyisten täyden palvelun ELY:jen pohjalta, mahdollisesti yksi lisää.
- Käynnistetään Pohjoisen ohjelma ja jatketaan Itäisen Suomen kehittämisisvisiota. Länsi- ja Etelä-Suomi ovat tärkeitä elinvoimaisuudelle ja kasvulle. Hallitus mahdollistaa myös näiden kehittämisen.
- Hallitusohjelma ei ota kantaa rakennerahoitukseen. Vuonna 2028 alkavan kauden rahanjaon valmistelu pitää aloittaa kuitenkin tällä hallituskaudella.

Kunta- ja kaupunkipolitiikka

- Erikokoisten kuntien tehtävien hallittu eriyttäminen mahdollistetaan.
- Käynnistetään kuntien normituksen keventämishjelma.
- Kuntien tehtäviä ei siirretä hyvinvointialueille kauden aikana. Mahdollistetaan tehtävien hoitamisesta sopiminen.
- Kuntakoon kasvuun suhtaudutaan myönteisesti.
- Kuntien rahoituspohja uudistetaan vastaamaan uutta roolia. Arvioidaan mm. verotulojen tasausta.
- Kaupunkipolitiikkaa vahvistetaan kumppanuudella, mm. innovaatioekosysteemisopimusten toimeenpano, MAL-sopimukset, uusi yhteistyöallianssi kuutoskaupunkien kanssa.